

Nagasakiň jaňlary...

Category: Kitapcy, Medisina, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Nagasakiň jaňlary... NAGASAKINIŇ JAŇLARY...

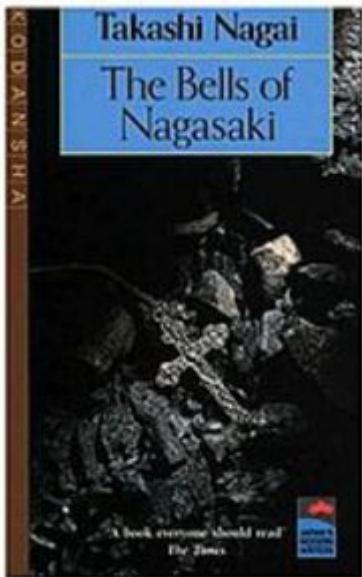

1945-nji ýylyň 9-njy awgust günü sagat 11:02-de Йaponiýanyň Nagasaki şäherine ikinji atom bombasy atyldy. Birinji atom bombasy Hirosima şäherine zyñylypdy (06.08.1945 ý.).

Nagasakiide birinji 30 minudyň içinde 30 müň adam wepat bolupdy. Yüz müňden gowrak ýaraly bardy. Ölmän galanlar radioaktiw şöhlesini alypdylar, soňky günlerde ölümler artmalydy.

Nagasaki uniwersitetiniň medisina fakultetiniň hassahanasy agyr ýykgyňçylyga uçrapdy. Ol ýerde işleýän radiolog lukman Takasi Nagai ýaralanandygyna garamazdan ölmän galdy, işini dowam etdirmäge çalyşdy, soň bir kitap ýazdy: «Nagasakiň jaňlary».

Bu kitaby okaň we Йaponiýanyň şeýle çökder weýrançylyklardan nähili çykandygyny pikir ediň.

• **Ýapon ahlagy**

Ýapon ahlagynda ýalan sözlemek bolmaýar.

Ýapon ahlagynda jogapkärçilikden gaçylmaýar.

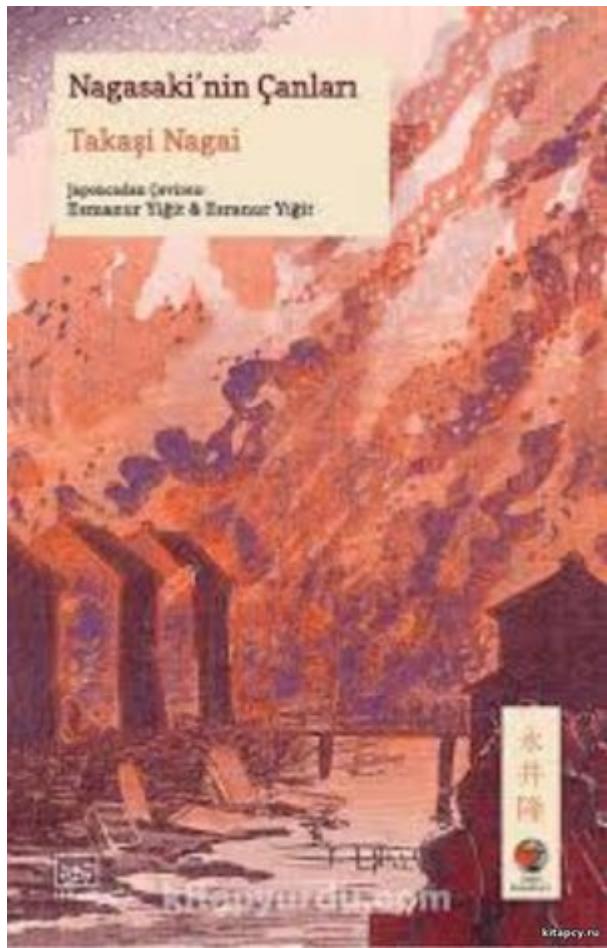
Ýapon ahlagynda çüýruk jaýlary gurjak bolýanlaryň berimini alyp, olara gurluşyk etmek üçin rugsat berilmeyär.

Ýapon ahlagynda «ýer titreme salgydyny» alyp, milliardlarça liranyň hasabyna ýol çekip öwünilmeýär.

Ýapon ahlagynda gurluşyk harytlarynyň ujundan çilip guran binalaryny reklama arkaly aldap satylmaýar.

Ýapon ahlagynda jaý-gurluşyk firmalary bilen öwünip hyzmatdaşlyk edýän ýolbaşçy ýok.

Ýapon ahlagynda ylymy gyrakladyp, her başa düşen betbagtlygy «takdyra ten berip» başdan sowýan döwlet ýolbaşçylary ýok.

• Ahlagyň ýoly akyldan geçýär

Elbetde, betbagtlyk juda çökder geldi. Iki gezek ýer titredi. On welaýatyň çäginde birgiden ýerler weýran boldy.

Ýöne alymlarynyz bulary aýda-aýda dillerinden tüý çykdy, diňlediňizmi näme.

Ylymt gyaraklatdynyz. Berilýän duýduryşlara gulak germediňiz. Ýer titremesinde wagt bilen ýaryş ömür bilen ölümiň aralygynda bolýar.

Birinji 12 sagat. Birinji 24 sagat. Birinji 36 sagat. Birinji 48 sagat.

Ýokduňyz-a. Nirede bolduňyz? Betbagtlyga gözegçilik etjek merkezleriňizem-ä ýok. Kim öldi, kim galdy, onam bileňzok.

Adamlar harabalyklaryň arasynda başa-baş galdylar. Soňundan herekete geçen bolýaňyz, ýöne gijä galdynyz. Ýene ilki bilen özüňizi aklamakdan başga bilýän zadyňyz ýok.

Öz partiýaňyzdan bolmadyk şäher partiýalaryny günäkärleyärsiňiz, olaryň halka etjek kömeklerine böwet bolýarsyňyz, hamana olary öz eden kömekleriňiz ýaly görkezjek

bolýaňyz.

Bütin ýurt ýer titrän ýerlere eňdi, kömek etjek bolup çyryndy. Yöne siz bireýýäm halk köpcüliginiň ynamyndan gaçdyňyz.

Döwlet edaralaryny öz partiýa organlaryňza öwürdiňiz. İş başarmaýan geleňsizlere «bizden» diýip, wezipe berdiňiz.

«Gyzyl ýarymaý» jemgyýeti ýaly gurama halk köpcüliginiň ynamyndan gaçypdy.

Haluk Leventiň “AHBAP” atly haýyr-sahawat guramasyna gelýän kömeklerij hetdi-hasaby ýokdy.

Ýer titreme çadyrlaryny-da gurmadyňyz-a.

Ölmän galanlar sowuk, açlyk, suwsuzlyk bilen gidişyär.

Sebitde ýag-ýangyç serişdeleri ýok, ýollar opurylyp ýatyr, aragatnaşyk kesildi.

Dört gün geçensoň az-kem essine gelinip başlandy.

Goşun bölümleriniň goldawy gijä galypdy.

Hünär edaralaryny gyrakladypdyňyz.

Inženerler, arhitektorlar, hekimler, şepagat uýalary kömek etmek üçin betbatlygyň bolan ýerlerine gitjek bolýardylar.

A siz häzirem özüňizi halka görkezmegiň gaýgysynda gezýäniz.

• Öz islegiňiz bilen işden gidiň!

Siz – ähli ýolbaşyalar öz islegiňiz bilen arza ýazyp, işden gitseňiz gowy bordy.

Siziň ýeriňizde bir ýapon oturan bolsa, eýýäm öz jynyna kast ederdi.

Bir nemes oturan bolsa, öz islegi bilen işden giderdi. Size-de derhal öz islegiňiz bilen işden gitmek gerek.

Bu bolýan zatlara gös-göni jogapkärdigiňizi indi kabul ediň. Ret edeniňiz, günäni başgalara ýöňkäniňiz bilen jemgyýetin

wyždanyndan gutulyp bilmersiňiz.

Şu ýykan-ýumranlyklaryň barsy siziň eden etmişleriňiziň jemidir.

Kesekleriň astynda galyp ölen on müňlerce adamymyzyň hasabyny nädip berersiňiz?

Olaryň üstüne täze jaýlar gurmaga haýsy wyždanyňyz ýol bererkä?

Ol ýerde başa düşen betbagtlyga döz geljek bolup urunýan adamlaryň derdini 10 müň lira berip giderip bilersiňizmi?

Işıňizden gidiň we bu jemgyýete hasap beriň.

Häzir nämäni pikir edýäniňizi biz bilýäs.

Şeýle uly betbagtlykdan nädende öz peýdaňza köp ses alyp biljegiňiziň hasabyny edýärsiňiz.

Beýle mümkünçilik indi ýok, bilip goýuň.

Ölüler gürlemeýändir öýtmäň, gürleýändir. Ölüler hasabam sorap bilýär.

Saylawlara garasyp durmaň, işiňizden el çekiň. Bu jemgyýete indi hasap beriň. Iň bolmanda, iň bolmanda şuny bir ediň. Şuny ediň, onsoň bizem sizde wyždan bardygyna ynanalyň...

Erdal ATABEK.

erdalatak@gmail.com

«CUMHURIYET» gazeti, 13.02.2023 ý. Publisistika